

Edyta Całka

Maria Curie-Skłodowska University (Lublin), Poland

ORCID: 0000-0001-9853-8711

edyta.calka@umcs.pl

„Jedno źródło – jedna nazwa wody” jako ogólna zasada znakowania i wprowadzania do obrotu naturalnych wód mineralnych i wód źródłanych. Glosa do wyroku Trybunału Sprawiedliwości z dnia 3 kwietnia 2025 r. w sprawie C-462/23 *Komisja przeciwko Republice Bułgarii*

“One Spring – One Trade Name of Water” as a General Principle of the Labelling and Marketing of Natural Mineral Waters and Spring Waters: Commentary on the Judgment of the Court of Justice of 3 April 2025 in Case C-462/23 Commission v. Republic of Bulgaria

ABSTRAKT

W głosowanym wyroku Trybunał Sprawiedliwości doprecyzował, w związku z art. 8 ust. 2 dyrektywy 2009/54/WE, definicję pojęcia „źródła” jako autonomicznego terminu prawa Unii Europejskiej. Odwołując się do swojego wcześniejszego orzecznictwa, w szczególności do wyroku w sprawie C-207/14 *Hotel Sava Rogaska*, Trybunał potwierdził, że państwo członkowskie, które zezwala na wprowadzanie do obrotu pod więcej niż jedną nazwą handlową naturalnej wody mineralnej pochodzącej z jednego i tego samego źródła i wydobywanej z jednego lub z wielu ujęć (otworów), uchybia zobowiązaniom wynikającym z art. 8 ust. 2 dyrektywy 2009/54/WE. Głosowany wyrok ma istotne znaczenie dla Polski. W jego świetle należy uznać, że § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia

CORRESPONDENCE ADDRESS: Edyta Całka, PhD, Dr. Habil., Associate Professor, Maria Curie-Skłodowska University (Lublin), Faculty of Law and Administration, Institute of Legal Sciences, 5 Maria Curie-Skłodowska Square, 20-031 Lublin, Poland.

z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie naturalnych wód mineralnych, wód źródłanych i wód stołowych, który pozwala wprowadzać do obrotu naturalną wodę mineralną pod jedną nazwą handlową, gdy pochodzi ona z jednego otworu lub z zespołu otworów tworzących ujęcie, wadliwie transponuje do prawa polskiego art. 8 ust. 2 dyrektywy 2009/54/WE.

Słowa kluczowe: prawo Unii Europejskiej; nieprawidłowa implementacja dyrektywy 2009/54/WE; ochrona konsumentów; naturalne wody mineralne; wody źródlane; nazwa źródła

WPROWADZENIE

Woda jest najstarszą i najbardziej podstawową substancją potrzebną do życia na Ziemi. Jest kluczowa dla zachowania funkcji życiowych człowieka. Jest też najbardziej znanym zdrowym produktem na świecie.¹ Z tego względu polityka prozdrowotna Unii Europejskiej (UE) koncentruje się na zwiększeniu świadomości konsumentów w zakresie niskokalorycznych i nieprzetworzonych produktów, w szczególności produktów naturalnych. Do takich produktów należą butelkowane naturalne wody pochodzenia podziemnego, które cechuje pierwotna czystość, bezpieczeństwo zdrowotne oraz przydatność do spożycia w stanie surowym. Z punktu widzenia potrzeb konsumentów jedną z najważniejszych cech charakterystycznych każdej wody butelkowanej jest jej skład mineralny, ściśle związany z pochodzeniem wody z określonego źródła.

Wody pochodzące z konkretnego źródła są wprowadzane do obrotu jako „naturalne wody mineralne” lub „wody źródlane”. Zgodnie z prawem UE „naturalne wody mineralne” to „wody bezpieczne dla zdrowia pod względem mikrobiologicznym, pochodzące ze złoża podziemnego lub poziomu wodonośnego i wydobywane z tego źródła jednym lub kilkoma ujęciami (otworami) naturalnymi lub wierconymi”.² Wody takie muszą być czerpane wyłącznie z podziemnych zasobów i muszą posiadać określony skład chemiczny, kształtowany dzięki uczestnictwu tych wód w naturalnym obiegu wód w przyrodzie. Szczególny charakter wód podziemnych jest efektem wzajemnego oddziaływania wody z otaczającym ją środowiskiem naturalnym (źródłem), z którym styka się w swoim obiegu. Natomiast nazwa rodzajowa „wody źródlane” jest zastrzeżona dla wód, które są przeznaczone do spożycia przez ludzi w swoim stanie naturalnym oraz są butelkowane u źródła.³ Jeśli chodzi o wydobywanie i wprowadzanie do obrotu wód źródłanych, muszą być spełnione te same wymagania, które dotyczą naturalnych wód mineralnych oraz odnoszą się do

¹ W. Hojnacki, *Księga zdrowia, czyli nauka pielęgnowania zdrowia*, t. 1, Lwów 1907, s. 234.

² Art. 1 ust. 1 oraz załącznik I sekcja I ust. 1 i 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/54/WE z dnia 18 czerwca 2009 r. w sprawie wydobywania i wprowadzania do obrotu naturalnych wód mineralnych (Dz.Urz. L 164/45, 26.06.2009).

³ Art. 9 ust. 4 dyrektywy 2009/54/WE.

zapobiegania skażeniu wody i utrzymania właściwości odpowiadających kwalifikacji wody. Przede wszystkim chodzi o zapewnienie takich warunków pozyskiwania wody z ujęć, które pozwalają zabezpieczyć ją przed wtórnym zanieczyszczeniem w trakcie rozlewu.⁴

Zarówno naturalne wody mineralne, jak i wody źródlane są kategorią żywności zaliczaną do środków spożywczych. Stanowią cenny produkt w przemyśle spożywczym, a ściślej rzecz biorąc w przemyśle rozlewniczym. W ostatnich dekadach przemysł ten stał się jednym z najszybciej rozwijających się segmentów branży spożywczej UE.

Wzrost znaczenia butelkowanych wód pochodzenia podziemnego w gospodarce UE stanowił asumpt dla prawodawcy unijnego do uchwalenia dyrektywy 2009/54/WE.⁵ Dyrektywa ta dotyczy naturalnych wód mineralnych i wód źródłanych. Na tle przepisów tej dyrektywy w dniu 3 kwietnia 2025 r. Trybunał Sprawiedliwości (TS) wydał wyrok w sprawie C-462/23 *Komisja przeciwko Bułgarii*,⁶ który jest przedmiotem niniejszej glosy. Z punktu widzenia problematyki wprowadzania do obrotu i etykietowania naturalnych wód mineralnych wyrok ten stanowi jedno z najważniejszych rozstrzygnięć TS, mających wpływ na funkcjonowanie przemysłu rozlewniczego w państwach członkowskich UE.

STAN PRAWNY

Dyrektywa 2009/54/WE jest podstawowym źródłem normatywnym w zakresie problematyki będącej przedmiotem rozstrzygnięcia TS w głosowanym wyroku w sprawie C-462/23. Trybunał, orzekając *in casu* w kwestii skargi Komisji Europejskiej, jaką ta wniosła przeciwko Bułgarii na podstawie art. 258 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (tzw. procedura naruszeniowa w związku z uchynieniem zobowiązań państwa członkowskiego), przede wszystkim dokonał wykładni art. 8 ust. 2 dyrektywy 2009/54/WE. W świetle tego przepisu naturalną wodę mineralną i wodę źródlaną można wprowadzać do obrotu tylko pod jednym

⁴ W kwestii definicji naturalnych wód mineralnych i wód źródłanych zob. obszernie: E. Całka, *Oznaczenia naturalnych wód mineralnych, wód źródłanych i wód stołowych. Studium z prawa Unii Europejskiej i prawa polskiego*, Warszawa 2019, s. 76 i n.

⁵ W kwestii zasadności wydania dyrektywy 2009/54/WE, która harmonizuje na szczeblu UE przepisy państw członkowskich w dziedzinie naturalnych wód mineralnych i wód źródłanych, zob. opinię rzecznika generalnego N. Jääskinena z dnia 14 kwietnia 2015 r. w sprawie C-207/14, *Hotel Sava Rogaska, gostinstvo, turizem in storitve, d.o.o. v. Republika Slovenija*, ECLI:EU:C:2015:220, pkt 23. Na temat regulacji dyrektywy 2009/54/WE zob. E. Całka, *Ochrona naturalnych wód mineralnych w świetle przepisów dyrektywy 2009/54/WE*, „Europejski Przegląd Sądowy” 2016, nr 2, s. 23 i n.

⁶ Wyrok TS z dnia 3 kwietnia 2025 r. w sprawie C-462/23, *Komisja Europejska przeciwko Republice Bułgarii*, ECLI:EU:C:2025:242.

oznaczeniem stanowiącym nazwę handlową wody,⁷ w przypadku gdy pochodzi ona z jednego i tego samego źródła (reguła „jedno źródło – jedna nazwa wody”).

W komentowanym wyroku TS wypowiedział się również odnośnie do stosowania innych przepisów dyrektywy 2009/54/WE, które pozostają w związku z art. 8 ust. 2. W szczególności chodzi o regulacje art. 7 ust. 2 lit. b oraz art. 9 ust. 4 lit. c. Dotyczą one odpowiednio obowiązku wskazania na etykietach naturalnych wód mineralnych nazwy źródła, z którego pochodzi woda i miejsca jego eksploatacji (art. 7 ust. 2 lit. b) oraz stosowania terminu „woda źródłana” dla wód, które spełniają wymogi etykietowania przewidziane dla naturalnych wód mineralnych, określone m.in. w art. 7 ust. 2 lit. b oraz art. 8 dyrektywy 2009/54/WE (art. 9 ust. 4 lit. c). Z uwagi na zakres przedmiotowy niniejszej glosy oraz w celu zachowania pewnej klarowności przekazu, który koncentruje się na interpretacji pojęcia „źródła” jako autonomicznego terminu prawa unijnego, szczegółowa analiza przepisów art. 7 ust. 2 lit. b oraz art. 9 ust. 4 lit. c dyrektywy 2009/54 pozostaje poza zakresem dalszych rozważań.⁸

Wracając do głównej tematyki niniejszej glosy, istotne jest, że TS orzekł odnośnie do stosowania art. 8 ust. 2 dyrektywy 2009/54/WE w zw. z art. 23 ust. 2 bułgarskiego rozporządzenia z dnia 3 sierpnia 2004 r. w sprawie wymogów dotyczących butelkowanej naturalnej wody mineralnej i wody stołowej do spożycia.⁹ Rozporządzenie to ma w założeniu transponować dyrektywę 2009/54/WE do prawa bułgarskiego.

Należy podkreślić, że komentowany wyrok ma doniosły wpływ na stosowanie prawa UE w dziedzinie naturalnych wód mineralnych nie tylko w Bułgarii, lecz także w innych państwach członkowskich, w tym w Polsce. Warto zatem zwrócić uwagę na krajowe przepisy transponujące dyrektywę 2009/54/WE do prawa polskiego. W szczególności chodzi o przepis § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra

⁷ Nazwa handlowa stanowi korpus oznakowania naturalnych wód mineralnych i wód źródłanych. Jest oznaczeniem indywidualizującym każdą wodę (jest nazwą własną wody), np. „Nałęczowianka”, „Żywiec Zdrój”, „Vichy” itd. Obszernie na temat nazw handlowych wód zob. E. Całka, *Oznaczenia naturalnych wód mineralnych...*, s. 160 i n.; eadem, *Oznaczenia słowne naturalnych wód mineralnych jako indywidualne znaki towarowe w świetle prawa Unii Europejskiej. Wybrane zagadnienia na tle praktyki EUIPO oraz orzecznictwa sądów unijnych*, [w:] *Reforma prawa własności intelektualnej*, red. A. Adamczak, cz. 2, Kielce 2022, s. 54–55. Zob. także casus nazwy handlowej „Devin” o konotacjach geograficznych, zarejestrowanej jako indywidualny znak towarowy: eadem, *Geograficzne oznaczenia pochodzenia jako indywidualne znaki towarowe (uwagi na tle orzecznictwa Sądu UE oraz Trybunału Sprawiedliwości UE w sprawie Devin)*, [w:] *Znaki towarowe i ich ochrona*, red. R. Skubisz, Warszawa 2019, s. 39 i n.

⁸ W kwestii obowiązku wskazania w oznakowaniu wód butelkowanych nazwy źródła oraz miejsca, gdzie odbywa się wydobywanie wody ze źródła jako obligatoryjnych elementów etykietowania wód butelkowanych, zob. eadem, *Oznaczenia naturalnych wód mineralnych...*, s. 167 i n.

⁹ Naredba za iziskvaniyata kam butiliranite naturalni mineralni, izvorni i trapezni vodi, prednaznachen i piteyni tseli, DV nr 68, dalej: bułgarskie rozporządzenie z 2004 r.

Zdrowia z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie naturalnych wód mineralnych, wód źródłanych i wód stołowych.¹⁰ Z punktu widzenia analizy prawnoporównawczej regulacja § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z 2011 r. stanowi swoisty odpowiednik – kontestowanego w przedmiotowej sprawie – art. 23 ust. 2 bułgarskiego rozporządzenia z 2004 r.

SKARGA KOMISJI EUROPEJSKIEJ DO TRYBUNAŁU SPRAWIEDLIWOŚCI

Stan faktyczny, który legł u podstaw sporu pomiędzy Komisją Europejską i Bułgarią, wiązał się z wezwaniem Bułgarii w dniu 2 lipca 2020 r. do usunięcia wskazanych przez Komisję naruszeń prawa unijnego, polegających na wadliwej implementacji dyrektywy 2009/54/WE. Materialnoprawne zarzuty Komisji dotyczyły uchybienia zobowiązaniom wynikającym z art. 8 ust. 2 dyrektywy 2009/54/WE (a także art. 7 ust. 2 lit. b oraz art. 9 ust. 4 lit. c tej dyrektywy) ze względu na brak prawidłowej transpozycji tej dyrektywy w przepisach bułgarskiego rozporządzenia z 2004 r. Przede wszystkim chodziło o brak transpozycji do prawa bułgarskiego pojęcia „źródła” w rozumieniu art. 8 ust. 2 dyrektywy 2009/54/WE, zgodnie z jego wykładnią dokonaną przez TS w wyroku z dnia 24 czerwca 2015 r. w sprawie C-207/14 *Hotel Sava Rogaška, gostinstvo, turizem in storitve, d.o.o. proti Republike Slovenii*.¹¹ Zdaniem Komisji, utrzymując w mocy art. 23 ust. 2 bułgarskiego rozporządzenia z 2004 r., Bułgaria uchybiła – wynikającemu z dyrektywy – zakazowi sprzedaży, pod wieloma nazwami handlowymi, naturalnej wody mineralnej pochodzącej z jednego i tego samego źródła. Na podstawie spornego przepisu prawo bułgarskie „zabraniało wprowadzania do obrotu pod wieloma określeniami (nazwami) handlowymi naturalnej wody mineralnej wydobywanej z tego samego ujęcia”¹² (reguła „jedno ujęcie – jedna nazwa wody”), a nie – jak wynikałoby z art. 8 dyrektywy 2009/54/WE – źródła.

W odpowiedzi na zarzuty Komisji w dniu 24 listopada 2020 r. Bułgaria przedłożyła projekt nowego rozporządzenia w sprawie wymogów dotyczących butelkowanych naturalnych wód mineralnych, źródłanych i stołowych. Podjęte przez Bułgarię środki prawne okazały się jednak w ocenie Komisji niewystarczające do zapewnienia prawidłowej transpozycji dyrektywy 2009/54/WE. W dniu 23 wrze-

¹⁰ Dz.U. 2011, nr 85, poz. 466. Podstawę prawną wydania tego rozporządzenia stanowią przepisy ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. 2006, nr 171, poz. 1225).

¹¹ EU:C:2015:414.

¹² Zgodnie z prawem bułgarskim (§ 1 pkt 4 przepisów uzupełniających do rozporządzenia z 2004 r.) „ujęcie wody” oznacza „obiekt dla wód podziemnych przeznaczony do pozyskiwania wody i obejmujący instalacje powierzchniowe”.

śnia 2021 r., w ramach postępowania poprzedzającego wniesienie skargi do TS, Komisja skierowała do Bułgarii tzw. uzasadnioną opinię (tym samym rozpoczął się drugi etap procedury naruszeniowej). W toku późniejszej wymiany dokumentacji oraz po tym, jak Komisja poinformowała Bułgarię, że podjęte środki prawne nadal nie zapewniają prawidłowej implementacji dyrektywy 2009/54/WE, Komisja uruchomiła trzeci i zarazem ostatni etap procedury naruszeniowej – w dniu 24 lipca 2023 r. wniosła przeciwko Bułgarii skargę do TS.

WYROK TRYBUNAŁU SPRAWIEDLIWOŚCI W SPRAWIE C-207/14 *HOTEL SAVA ROGAŠKA*

W postępowaniu przed TS, które zakończyło się wydaniem głosowanego wyroku w sprawie C-462/23, podstawowy zarzut materialnoprawny skargi Komisji Europejskiej wiązał się z nieprawidłowym wdrożeniem i stosowaniem w Bułgarii, wynikającego z art. 8 ust. 2 dyrektywy 2009/54/WE, zakazu wprowadzania do obrotu, pod różnymi nazwami handlowymi, wód butelkowanych pochodzących z tego samego źródła, w rozumieniu wykładni dokonanej przez TS w wyroku w sprawie C-207/14. Wykładnia ta stała się punktem odniesienia dla rozstrzygnięcia w głosowanym wyroku, który stanowi w istocie kontynuację linii orzeczniczej wypracowanej w sprawie *Hotel Sava Rogaška*. Orzeczenie to wymaga zatem nieco szerszego omówienia.

Wyrok w sprawie *Hotel Sava Rogaška* został wydany w odpowiedzi na pytanie prejudycjalne sądu słoweńskiego, przed którym toczyło się postępowanie pomiędzy przedsiębiorstwem Hotel Sava Rogaška a Republiką Słowenii, reprezentowaną przez Ministrstvo za kmetijstvo in okolje (Ministerstwo Rolnictwa i Środowiska Naturalnego, dalej: Ministerstwo) w przedmiocie odmowy przez ten organ uznania nazwy handlowej „ROI Roitschocrene” jako nazwy naturalnej wody mineralnej należącej do Hotel Sava Rogaška. Z akt sprawy stanowiącej przedmiot postępowania głównego wynika, że dwa słoweńskie przedsiębiorstwa – Droga Kolinska d.d. oraz Hotel Sava Rogaška – posiadały koncesje na pozyskiwanie wód podziemnych z oddalonych od siebie o 5 km otworów V-3/66-70 i RgS-2/88.¹³ Na rzecz pierwszego ze wskazanych przedsiębiorstw została wydana decyzja o uznaniu za naturalną wodę mineralną wody o nazwie handlowej „Donat Mg” (otwór V-3/66-70) i wpisaniu jej do krajowego „Wykazu wód uznanych jako naturalne wody mineralne” oraz

¹³ Woda czerpana z otworu „V-3/66-70” pochodziła z głębokości 606 m, a woda „RgS-2/88” była wydobywana z głębokości 274 m. Por. E. Całka, D. Gratkowska-Żmuda, *Procedural Aspects of the Usage of Local Water Resources in Connection with the Marketing of Natural Mineral Waters and Spring Waters: Comments on the Provisions of the EU Law and Polish Law*, “Lex Localis – Journal of Local Self-Government” 2023, vol. 21(1), s. 196.

do prowadzonego przez Komisję Europejską unijnego „Wykazu naturalnych wód mineralnych uznanych przez państwa członkowskie”.¹⁴ Uznanie i rejestracja wody „Donat Mg” umożliwiły wprowadzenie jej do obrotu pod tą nazwą. Gdy kilka lat później konkurencyjne przedsiębiorstwo – Hotel Sava Rogaska – wystąpiło do słoweńskiego Ministerstwa o uznanie naturalnej wody mineralnej „ROI Roitschocrene” (pozyskiwanej z otworu RgS-2/88), otrzymało decyzję odmowną. Podstawą wydania tej decyzji było przyjęte przez Ministerstwo założenie, że wody „Donat Mg” i „ROI Roitschocrene”, mimo że czerpane z różnych otworów, w istocie „pochodzą z tego samego źródła” w rozumieniu art. 8 ust. 2 dyrektywy 2009/54/WE. Zgodnie ze stanowiskiem słoweńskiego organu woda „Donat”, „pochodząca z tego samego źródła”, została już wprowadzona do obrotu pod nazwą handlową „Donat Mg” i nie może być zbywana przez innego przedsiębiorcę jako naturalna woda mineralna o nazwie „ROI Roitschocrene”.

W związku z tym, że rozstrzygnięcie w postępowaniu głównym zależało od ustalenia, czy naturalne wody mineralne „Donat Mg” oraz „ROI Roitschocrene” są w istocie tą samą wodą, która „pochodzi z jednego i tego samego źródła” w rozumieniu art. 8 ust. 2 dyrektywy 2009/54/WE, czy też są różnymi wodami pochodzącymi z różnych ujęć (otworów) jednocześnie stanowiących różne źródła, sąd odsyłający zawiesił postępowanie i skierował do TS kilka pytań prejudycjalnych. Wszystkie one dążyły do ustalenia wykładni pojęcia „źródła” zawartego w art. 8 ust. 2 dyrektywy 2009/54/WE.

W odpowiedzi na pytania prejudycjalne TS orzekł, że pojęcia „źródła” naturalnej wody mineralnej nie można utożsamiać ani z pojęciem „otworu”, „ujęcia” czy „miejsca ujmowania” (woda może być wydobywana ze źródła „jednym lub kilkoma ujęciami [otworami] naturalnymi lub wierconymi”), ani z pojęciem „złoża podziemnego lub poziomego wodonośnego”, ponieważ brzmienie definicji naturalnej wody mineralnej zawartej w części I pkt 1 akapit pierwszy załącznika I do dyrektywy 2009/54/WE wyraźnie rozróżnia te pojęcia.¹⁵ W szczególności, zgodnie z wykładnią TS, wody czerpane z różnych otworów (ujęć) są wodami „pochodzącymi z jednego i tego samego źródła” w znaczeniu art. 8 ust. 2 dyrektywy 2009/54/WE i nie mogą być wprowadzane do obrotu pod różnymi nazwami handlowymi, jeżeli „są wydobywane z jednego lub z wielu otworów (ujęć) naturalnych lub wierconych, pochodzą z jednego i tego samego złoża podziemnego lub z jednego i tego samego poziomu wodonośnego, jeśli (...) we wszystkich tych otworach (ujęciach) naturalnych lub wierconych wody te posiadają identyczne właściwości pozostające stałe w granicach naturalnych fluktuacji”. W szczególności według załącznika I do dyrektywy

¹⁴ Szerzej na temat uznania wód za naturalne wody mineralne oraz wykazu wód uznanych jako naturalne wody mineralne zob. E. Całka, *Oznaczenia naturalnych wód mineralnych...*, s. 97 i n.; eadem, *Ochrona naturalnych wód mineralnych...*, s. 27; E. Całka, D. Gratkowska-Żmuda, *op. cit.*, s. 197 i n.

¹⁵ Zob. wyrok TS w sprawie C-207/14, pkt 29–30.

2009/54/WE „skład, temperatura i inne podstawowe właściwości naturalnej wody mineralnej muszą pozostawać stałe w granicach naturalnych fluktuacji”.

Z powyższego wynika, że o pochodzeniu naturalnej wody mineralnej, czy też – dokładniej – o „źródło” jej pochodzenia, w rozumieniu art. 8 ust. 2 dyrektywy 2009/54/WE decydują trzy czynniki: pochodzenie wody z tego samego złoża podziemnego lub poziomu wodonośnego; identyczne właściwości wody, związane nierozzerwalnie z warunkami geologicznymi jej pochodzenia; stabilność składu wody, czyli naturalna zawartość składników mineralnych, stałych w granicach naturalnych fluktuacji.¹⁶

AUTONOMICZNA WYKŁADNIA POJĘCIA „ŹRÓDŁA”

W wyroku w sprawie *Hotel Sava Rogaška TS*, dokonując interpretacji art. 8 ust. 2 dyrektywy 2009/54/WE, nadał szczególne „unijne” znaczenie pojęciu „źródła”, którego sama dyrektywa nie definiuje.¹⁷ Orzecznicza definicja tego polisemicznego wyrażenia, oparta na autonomicznym rozumieniu pojęć użytych w dyrektywie, różni się od jego znaczenia w czysto hydrogeologicznym ujęciu.¹⁸ Jak zauważa E. Całka, na tle dyrektywy 2009/54/WE określenie „źródło” używane dla naturalnych wód mineralnych i wód źródlanych jest szersze od jego znaczenia hydrogeologicznego i wywołuje asocjację z koncepcją *terroir* wykształconą w przemyśle winiarskim.¹⁹

Termin „źródło”, w znaczeniu dyrektywy 2009/54/WE, stanowi więc autonomiczny termin prawa UE.²⁰ Oznacza to, że ma on niezależne znaczenie, które określa się na podstawie celów i zasad unijnego porządku prawnego i które to „unijne” znaczenie przeważa nad różnymi, czasami nawet sprzecznymi znacze-

¹⁶ Zob. obszernie E. Całka, *Oznaczenia naturalnych wód mineralnych...*, s. 82 i n.

¹⁷ Zob. ogólne uwagi na temat autonomicznej wykładni terminów niezdefiniowanych w tekstach prawa UE: J. Helios, W. Jedlecka, *Wykładnia prawa Unii Europejskiej ze stanowiska teorii prawa*, Wrocław 2018, s. 135.

¹⁸ Zob. obszernie w tej kwestii: E. Całka, *Oznaczenia naturalnych wód mineralnych...*, s. 81–82.

¹⁹ Zob. *ibidem*, s. 235 i n.

²⁰ Zob. wyrok TS z dnia 18 stycznia 1984 r. w sprawie C-327/82, *Ekro BV Vee- en Vleeshandel przeciwko Produktschap voor Vee en Vlees*, ECLI:EU:C:1984:11, pkt 11; wyrok TS z dnia 3 września 2014 r. w sprawie C-201/13, *Johan Deckmyn i Vrijheidsfonds VZW przeciwko Helenie Vandersteen i in.*, ECLI:EU:C:2014:2132, pkt 14; wyrok TS z dnia 5 marca 2015 r. w sprawie C-343/13, *Modelo Continente Hipermercados SA przeciwko Autoridade Para As Condições de Trabalho – Centro Local do Lis (ACT)*, ECLI:EU:C:2015:146, pkt 27. Por. M. Szpunar, *Wykładnia autonomiczna europejskiego prawa prywatnego międzynarodowego*, [w:] *Rozprawy z prawa prywatnego. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Wojciechowi Popiołkowi*, red. M. Pazdan, M. Jagielska, E. Rott-Pietrzyk, M. Szpunar, Warszawa 2017, s. 187.

niami przypisywanymi temu terminowi w krajowych porządkach prawnych.²¹ W szczególności, według TS, przedmiotowe pojęcie należy interpretować zgodnie z jego znaczeniem w języku potocznym, z jednoczesnym uwzględnieniem kontekstu, w którym jest ono użyte, oraz ogólnej systematyki i celów dyrektywy.²² W glosowanym wyroku TS, odwołując się do orzeczenia w sprawie *Hotel Sava Rogaška*, wskazał, że wykładnia terminu „źródło” dokonana w sprawie *Hotel Sava Rogaška* „znajduje nie tylko potwierdzenie w ogólnej systematyce dyrektywy 2009/54, której całościowa analiza świadczy o dominującej roli, jaką przy stosowaniu tej dyrektywy przypisano właściwościom naturalnych wód mineralnych, lecz także wykładnia ta jest jedyną wykładnią mogącą zagwarantować realizację celów zamierzonych przez tę dyrektywę, biorąc pod uwagę brzmienie motywów 5, 7 i 9 wspomnianej dyrektywy. Otóż ze względu na to, że określenie handlowe naturalnej wody mineralnej jest koniecznym związane z właściwościami tej wody, konsumenci zostaliby wprowadzeni w błąd i nie mogliby dokonać świadomego wyboru w odniesieniu do ewentualnych właściwości naturalnej wody mineralnej w zakresie ochrony zdrowia, gdyby możliwa była sprzedaż – pod różnymi określeniami handlowymi – naturalnych wód mineralnych o takim samym pochodzeniu i posiadających takie same właściwości”.²³

Należy podkreślić, że autonomiczna, jednolita wykładnia terminu „źródło”, o której mowa w komentowanym wyroku, wynika z przyjętego w dyrektywie 2009/54/WE modelu harmonizacji całkowitej (zupełnej). W szczególności w dziedzinie etykietowania naturalnych wód mineralnych i wód źródłanych dyrektywa harmonizuje w sposób zupełny przepisy krajowe państw członkowskich. W następstwie przyjęcia takiego modelu harmonizacji i związanego z nim wymogu zapewnienia skuteczności i jednolitego stosowania prawa UE w procesie implementacji dyrektywy 2009/54/WE²⁴ państwa członkowskie nie mogą wprowadzać odstępstw w zakresie regulacji materialnoprawnych, zwłaszcza odnoszących się do tak kluczowego pojęcia, jakim jest „źródło”. W szczególności państwa członkowskie nie mogą zmieniać znaczenia tego terminu lub zastępować go innymi określeniami.

²¹ Por. A. Doczekalska, *Interpretacja wielojęzycznego prawa Unii Europejskiej*, „Europejski Przegląd Sądowy” 2006, vol. 5, s. 20.

²² Zob. wyrok TS w sprawie C-207/14, pkt 25 i przytoczone tu orzecznictwo.

²³ Zob. wyrok TS w sprawie C-462/23, pkt 36; wyrok TS w sprawie C-207/14, pkt 36, 39–41. Por. E. Całka, D. Gratkowska-Żmuda, *op. cit.*, s. 194.

²⁴ Na temat modelowego ujęcia procesu stanowienia prawa krajowego w ramach transpozycji dyrektyw zob. E. Całka, *Using a Directive as a “Shield” Rather Than a “Sword” in Horizontal Relations: Does This Concept Make Sense in the Light of the Judgment of the Court of Justice of 18 January 2022 C-261/20 Thelen Technopark Berlin GmbH v MN?*, „Studia Iuridica Lublinensia” 2022, vol. 31(4), s. 78 i n.

GŁOSOWANY WYROK TRYBUNAŁU SPRAWIEDLIWOŚCI W SPRAWIE C-462/23 *KOMISJA V BULGARIA*

Trybunał Sprawiedliwości, dokonując rozstrzygnięcia w sprawie skargi Komisji Europejskiej przeciwko Bułgarii, podzielił stanowisko Komisji odnośnie do wadliwej transpozycji art. 8 ust. 2 dyrektywy 2009/54/WE do bułgarskiego porządku prawnego. Stwierdził, że art. 23 ust. 2 bułgarskiego rozporządzenia z 2004 r. ma inny zakres stosowania niż art. 8 ust. 2 dyrektywy. Bułgarski przepis dotyczy bowiem zakazu wprowadzania do obrotu, pod wieloma nazwami handlowymi, naturalnej wody mineralnej lub wody źródlanej wydobywanej z tego samego „objektu dla wód podziemnych przeznaczonego do pozyskiwania wody”. Przepis ten odnosi się zatem do węższego pojęcia, jakim jest „ujęcie” wody (w znaczeniu § 1 pkt 4 przepisów uzupełniających do rozporządzenia z 2004 r.²⁵), a nie do „źródła” wody w rozumieniu dyrektywy 2009/54/WE. Bułgarskie prawo uznaje każde ujęcie wody za odrębne źródło (reguła „jedno ujęcie – jedna nazwa wody”), co w konsekwencji prowadzi do tego, że woda pochodząca z tego samego źródła może być wprowadzana do obrotu pod różnymi nazwami handlowymi.

Tym samym Bułgaria, utrzymując w mocy sporne regulacje, uchyla zobowiązaniom ciążącym na niej na mocy art. 8 ust. 2 dyrektywy 2009/54/WE. Ze względu na całkowity charakter harmonizacji przyjętej w dyrektywie oraz z uwagi na swój autonomiczny charakter termin „źródło”, w znaczeniu unijnym, nadanym mu w dyrektywie i doprecyzowanym w orzecznictwie TS, nie może bowiem podlegać modyfikacji w procesie implementacji dyrektywy do prawa krajowego. W szczególności państwa członkowskie nie mogą utożsamiać pojęcia „źródła” z „miejszem ujmowania” wody. Jak zauważył TS, jest to tym bardziej zasadne, że unijna definicja naturalnej wody mineralnej (zawarta w części I pkt 1 akapit pierwszy załącznika I do dyrektywy 2009/54/WE) precyzuje, że woda ta może być wydobywana ze źródła „jednym lub kilkoma ujęciami naturalnymi lub wierconymi”.

Powyższe rozstrzygnięcie nie wydaje się zaskakujące z punktu widzenia wykładni art. 8 ust. 2 dyrektywy 2009/54/WE, jakiej już wcześniej dokonał TS w wyroku w sprawie *Hotel Sava Rogaška*. Wykładnia ta, oparta na autonomicznym rozumieniu pojęć, wiąże wszystkie państwa członkowskie, a TS – jako ostateczny arbiter w kwestii interpretacji terminów użytych w aktach prawa unijnego (i często w nich niezdefiniowanych)²⁶ – nadał już terminowi „źródło” określone „unijne” znaczenie. Tym samym potwierdził regułę „jedno źródło – jedna nazwa wody”, w ramach której pojęcie „źródła” nie może być zastępowane takimi określeniami jak: „ujęcie”, „otwór”, „miejsce ujmowania”, „złoże podziemne” lub „poziom wodonośny”.

²⁵ Zob. przypis 12.

²⁶ Por. M. Szpunar, *Wybrane problemy stosowania prawa Unii Europejskiej przed sądami państw członkowskich*, „Palestra” 2020, nr 5, s. 63.

WPLYW GLOSOWANEGO WYROKU I REGULY „JEDNO
ŹRÓDŁO – JEDNA NAZWA WODY” NA STOSOWANIE
PRAWA W PAŃSTWACH CZŁONKOWSKICH W ZAKRESIE
WPROWADZANIA DO OBROTU I ETYKIETOWANIA
NATURALNYCH WÓD MINERALNYCH I WÓD ŹRÓDLANYCH

Na tle orzecznictwa TS, w które wpisuje się glosowany wyrok i którego egzekwowanie wyrok ten potwierdza, dyskusyjny może się wydawać szeroki i specyficzny zakres pojęcia „źródła” w znaczeniu nadanym mu przez TS. Im szersza jest wykładnia pojęcia wody pochodzącej „z jednego i tego samego źródła”, której zgodnie z art. 8 ust. 2 dyrektywy 2009/54/WE nie można wprowadzać do obrotu pod różnymi nazwami handlowymi, tym szerszy może być monopol na używanie danej nazwy handlowej (często pełniącej w obrocie funkcję oznaczenia geograficznego, np. „Muszynianka”, „Rabka Zdrój”, „Małopolanka”), przysługujący tylko jednemu producentowi, który jako pierwszy uzyskał zgodę na uznanie tej wody i rejestrację jej nazwy. Jest to o tyle istotne, że „źródło” w znaczeniu unijnym może w praktyce obejmować duży obszar geograficzny, a woda pochodząca z tego obszaru należącego do „jednego i tego samego źródła” może być pozyskiwana z kilku ujęć lub otworów pozostających pod kontrolą różnych producentów. W tej sytuacji może dojść do ustanowienia monopolu w zakresie wprowadzania wody do obrotu (i używania nazwy handlowej jako oznaczenia geograficznego) na rzecz tylko jednego producenta, z pominięciem pozostałych podmiotów z danego obszaru geograficznego. Monopolu tego nie przełamie nawet fakt legalnego pozyskiwania wody z innych ujęć (otworów) na podstawie koncesji (pozwoleń wodnoprawnych) uzyskanych przez konkurencyjnych przedsiębiorców.²⁷ Prowadzi to do konstatacji, że samo posiadanie koncesji na wydobywanie wody „nie jest kluczowe” z punktu widzenia stosowania art. 8 ust. 2 dyrektywy 2009/54/WE. Jeżeli bowiem okaże się, że dana woda pochodzi z tego samego „źródła”, co woda innego producenta, dla której ten uzyskał wcześniej decyzję o uznaniu wraz z rejestracją nazwy handlowej naturalnej wody mineralnej, wówczas nie będzie możliwe uznanie wody na rzecz kolejnego producenta i wprowadzenie jej do obrotu pod inną nazwą handlową.²⁸

Zapewne powyższe kontrowersje legły u podstaw kontestowanego prawodawstwa bułgarskiego dotyczącego wprowadzania do obrotu i etykietowania naturalnych wód mineralnych i wód źródłanych. Jak jednak pokazuje przykład Bułgarii, jakiegokolwiek wątpliwości co do zasadności wykładni TS, *in casu* interpretacji terminu „źródło”, o którym mowa w art. 8 ust. 2 dyrektywy 2009/54/WE, nie zwalniają żadnego państwa członkowskiego z obowiązku właściwej implementacji przepisów tej dyrektywy w rozumieniu wykładni TS. Niewątpliwie o doniosłości

²⁷ Por. E. Całka, D. Gratkowska-Żmuda, *op. cit.*, s. 195 i n.

²⁸ Zob. obszernie na ten temat: E. Całka, *Oznaczenia naturalnych wód mineralnych...*, s. 224 i n.

przedmiotowej problematyki świadczy również fakt, że Bułgaria, która przegrała spór przed TS, nie jest jedynym krajem, który może potencjalnie spotkać się z zarzutami ze strony Komisji Europejskiej odnośnie do prawidłowej transpozycji art. 8 ust. 2 dyrektywy 2009/54/WE.

Przenosząc omawianą tematykę na grunt prawa polskiego, należy wskazać, że podstawowy instrument prawny transponujący przepis art. 8 ust. 2 dyrektywy 2009/54/WE do polskiego porządku prawnego stanowi § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z 2011 r. W myśl tego przepisu „naturalna woda mineralna pochodząca z jednego otworu lub z zespołu otworów tworzących ujęcie może być rozlewana do opakowań i wprowadzana do obrotu tylko pod jedną nazwą handlową”. Z literalnego brzmienia § 7 ust. 2 wynika, że zakazuje on wprowadzać do obrotu pod jedną nazwą handlową wodę, która nie „pochodzi z jednego otworu lub z zespołu otworów tworzących ujęcie” (reguła „jeden otwór [lub ujęcie] – jedna nazwa wody”). Zestawienie cytowanego przepisu z art. 8 ust. 2 dyrektywy 2009/54/WE pokazuje, że polski prawodawca nie używa wzorem dyrektywy terminu „źródło”, lecz zastąpił go terminem „otwór”.²⁹ Podobnie zatem jak w przypadku prawa bułgarskiego, termin „źródło” został w Polsce zastąpiony innym, węższym znaczeniowo pojęciem. Ten brak znaczeniowej kongruencji jest na tyle istotny,³⁰ że nawet gdyby uznać go za zasadny z punktu widzenia funkcjonowania krajowego przemysłu rozlewniczego, to i tak – o czym przekonała się Bułgaria – prowadzi do stwierdzenia nieprawidłowej transpozycji dyrektywy 2009/54/WE.

Co więcej, jak pokazuje praktyka, przyjęcie w Polsce wzorca normatywnego wprowadzonego w § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z 2011 r., który różni się od regulacji art. 8 ust. 2 dyrektywy 2009/54/WE, stwarza pewien chaos i problemy w jednolitym stosowaniu przez krajowe organy urzędowej kontroli żywności przepisów mających zapewnić realizację celów dyrektywy 2009/54/WE w polskim porządku prawnym. Zwrócił na to uwagę Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu, który w wyroku z dnia 5 marca 2015 r. wytknął polskiemu prawodawcy i organom stosującym prawo „brak konsekwencji w posługiwaniu się pojęciami «źródło» i «otwór» w obowiązujących aktach normatywnych przy oznaczeniu miejsca czerpania naturalnej wody mineralnej”.³¹

²⁹ Zgodnie z art. 3 ust. 3 pkt 20 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia „otworem” jest „miejsce czerpania (wydobycia) naturalnej wody mineralnej lub wody źródlanej z naturalnego źródła lub z odwiertu”.

³⁰ Zob. w szczególności: E. Całka, *Oznaczenia naturalnych wód mineralnych...*, s. 254 i n.

³¹ Zob. wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 5 marca 2015 r., IV SA/Wr 559/14, LEX nr 1954291.

PODSUMOWANIE

W głosowanym wyroku TS uznał zasadność skargi Komisji Europejskiej przeciwko Bułgarii w przedmiocie nieprawidłowej transpozycji przepisów dyrektywy 2009/54/WE w dziedzinie wprowadzania do obrotu i etykietowania naturalnych wód mineralnych i wód źródłanych. W szczególności w przedmiotowej sprawie TS dokonał wykładni art. 8 ust. 2 dyrektywy 2009/54/WE w celu egzekwowania stosowania go w państwach członkowskich oraz doprecyzowania leżących u podstaw jego wydania celów i wartości określonych w dyrektywie 2009/54/WE.

Zasadniczym celem dyrektywy 2009/54/WE w zakresie znakowania naturalnych wód mineralnych i wód źródłanych jest zapewnienie wyraźnego (jednoznacznego) wskazania źródła pochodzenia wody. Dlatego też dla realizacji tego celu, a zwłaszcza dla wzmocnienia ochrony konsumentów przed wprowadzeniem w błąd, przepis art. 8 ust. 2 dyrektywy 2009/54/WE zakazuje wprowadzania do obrotu, pod więcej niż jedną nazwą handlową, naturalnych wód mineralnych i wód źródłanych pochodzących z jednego źródła i wydobywanych z jednego lub z wielu ujęć (otworów). Zakaz ten sprowadza się do reguły „jedno źródło – jedna nazwa wody”.

Zasady stosowania tej reguły wyznacza zakres znaczeniowy pojęcia „źródła” pochodzenia naturalnych wód mineralnych i wód źródłanych. W komentowanym wyroku TS, precyzując pojęcie „źródła” jako autonomicznego terminu prawa unijnego, wyznaczył ramy prawne wzorca unijnego, który ukierunkowuje wykładnię przedmiotowego pojęcia w państwach członkowskich UE. Państwa te są zobowiązane podjąć odpowiednie działania, które zapewnią skuteczność postanowień dyrektywy 2009/54/WE w krajowym porządku prawnym. Z tego względu wykładnia, jakiej dokonał TS w wyroku w sprawie C-462/23 (i we wcześniejszym orzecnictwie), powinna stanowić podstawową wskazówkę interpretacyjną dla krajowej legislatury i judykatury w procesie implementacji dyrektywy 2009/54/WE.

Na tym tle, przechodząc na grunt prawodawstwa polskiego, zasadne wydaje się sformułowanie pod adresem polskiego legislatora dezyderatu nowelizacji § 7 rozporządzenia Ministra Zdrowia z 2011 r. W ramach tego postulatu *de lege ferenda* należałoby nie tylko wprowadzić termin „źródło” do polskich regulacji prawnych w dziedzinie wprowadzania do obrotu i etykietowania naturalnych wód mineralnych i wód źródłanych, lecz także zapewnić jego jednolite stosowanie przez krajowe instytucje, zgodnie z celami dyrektywy 2009/54/WE i wykładnią TS, jakiej ten dokonał w głosowanym wyroku. Tylko łączne spełnienie wskazanych przesłanek może stanowić właściwą odpowiedź na konieczność prawidłowej implementacji dyrektywy 2009/54/WE do krajowego porządku prawnego.

BIBLIOGRAFIA

Literatura

- Całka E., *Geograficzne oznaczenia pochodzenia jako indywidualne znaki towarowe (uwagi na tle orzecznictwa Sądu UE oraz Trybunału Sprawiedliwości UE w sprawie Devin)*, [w:] *Znaki towarowe i ich ochrona*, red. R. Skubisz, Warszawa 2019.
- Całka E., *Ochrona naturalnych wód mineralnych w świetle przepisów dyrektywy 2009/54/WE*, „Europejski Przegląd Sądowy” 2016, nr 2.
- Całka E., *Oznaczenia naturalnych wód mineralnych, wód źródłanych i wód stołowych. Studium z prawa Unii Europejskiej i prawa polskiego*, Warszawa 2019.
- Całka E., *Oznaczenia słowne naturalnych wód mineralnych jako indywidualne znaki towarowe w świetle prawa Unii Europejskiej. Wybrane zagadnienia na tle praktyki EUIPO oraz orzecznictwa sądów unijnych*, [w:] *Reforma prawa własności intelektualnej*, red. A. Adamczak, cz. 2, Kielce 2022.
- Całka E., *Using a Directive as a “Shield” Rather Than a “Sword” in Horizontal Relations: Does This Concept Make Sense in the Light of the Judgment of the Court of Justice of 18 January 2022 C-261/20 Thelen Technopark Berlin GmbH v MN?*, “Studia Iuridica Lublinensia” 2022, vol. 31(4). <https://doi.org/10.17951/sil.2022.31.4.75-99>
- Całka E., Gratkowska-Żmuda D., *Procedural Aspects of the Usage of Local Water Resources in Connection with the Marketing of Natural Mineral Waters and Spring Waters: Comments on the Provisions of the EU Law and Polish Law*, “Lex Localis – Journal of Local Self-Government” 2023, vol. 21(1). [https://doi.org/10.4335/21.1187-211\(2023\)](https://doi.org/10.4335/21.1187-211(2023))
- Doczekalska A., *Interpretacja wielojęzycznego prawa Unii Europejskiej*, „Europejski Przegląd Sądowy” 2006, vol. 5.
- Helios J., Jedlecka W., *Wykładnia prawa Unii Europejskiej ze stanowiska teorii prawa*, Wrocław 2018.
- Hojnacki W., *Księga zdrowia, czyli nauka pielęgnowania zdrowia*, t. 1, Lwów 1907.
- Szpunar M., *Wybrane problemy stosowania prawa Unii Europejskiej przed sądami państw członkowskich*, „Palestra” 2020, nr 5.
- Szpunar M., *Wykładnia autonomiczna europejskiego prawa prywatnego międzynarodowego*, [w:] *Rozprawy z prawa prywatnego. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Wojciechowi Popiołkowi*, red. M. Pazdan, M. Jagielska, E. Rott-Pietrzyk, M. Szpunar, Warszawa 2017.

Akty prawne

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/54/WE z dnia 18 czerwca 2009 r. w sprawie wydobywania i wprowadzania do obrotu naturalnych wód mineralnych (Dz.Urz. L 164/45, 26.06.2009).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie naturalnych wód mineralnych, wód źródłanych i wód stołowych (Dz.U. 2011, nr 85, poz. 466).
- Rozporządzenie z dnia 3 sierpnia 2004 r. w sprawie wymogów dotyczących butelkowanej naturalnej wody mineralnej i wody stołowej do spożycia, DV nr 68 (bułg. Naredba za iziskvaniyata kam butiliranite naturalni mineralni, izvorni i trapezni vodi, prednaznachenii za piteyni tseli).
- Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. 2006, nr 171, poz. 1225).

Orzecznictwo

- Opinia rzecznika generalnego N. Jääskinena z dnia 14 kwietnia 2015 r. w sprawie C-207/14, *Hotel Sava Rogaška, gostinstvo, turizem in storitve, d.o.o. v. Republika Slovenija*, ECLI:EU:C:2015:220.
- Wyrok TS z dnia 18 stycznia 1984 r. w sprawie C-327/82, *Ekro BV Vee- en Vleeshandel przeciwko Produktschap voor Vee en Vlees*, ECLI:EU:C:1984:11.
- Wyrok TS z dnia 3 września 2014 r. w sprawie C-201/13, *Johan Deckmyn i Vrijheidsfonds VZW przeciwko Helenie Vandersteen i in.*, ECLI:EU:C:2014:2132.
- Wyrok TS z dnia 5 marca 2015 r. w sprawie C-343/13, *Modelo Continente Hipermercados SA przeciwko Autoridade Para As Condições de Trabalho – Centro Local do Lis (ACT)*, ECLI:EU:C:2015:146.
- Wyrok TS z dnia 3 kwietnia 2025 r. w sprawie C-462/23, *Komisja Europejska przeciwko Republice Bulgarii*, ECLI:EU:C:2025:242.
- Wyrok TS z dnia 24 czerwca 2015 r. w sprawie C-207/14, *Hotel Sava Rogaška, gostinstvo, turizem in storitve, d.o.o. przeciwko Republice Słowenii*, EU:C:2015:414.
- Wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 5 marca 2015 r., IV SA/Wr 559/14, LEX nr 1954291.

ABSTRACT

In the commented judgment, the Court of Justice clarified, in connection with Article 8 (2) of Directive 2009/54/EC, the definition of the term “spring” as an autonomous concept of EU law. Referring to its earlier case law, in particular to the judgment in Case C-207/14 *Hotel Sava Rogaška*, the Court confirmed that a Member State which allows marketing natural mineral water (or spring water) originating from one and the same spring and extracted from one or several water exits (bore exits), under more than one trade description fails to fulfil its obligations under Article 8 (2) of Directive 2009/54/EC. The commented judgment is of significant importance for Poland. In the light of the judgment, it must be acknowledged that § 7 (2) of the Regulation of the Minister of Health of 31 March 2011 on natural mineral waters, spring waters, and table waters, which allows natural mineral water to be marketed under a single trade description when it originates from one or more natural or bore exits forming one water exit, incorrectly transposes Article 8 (2) of Directive 2009/54/EC into Polish law.

Keywords: EU law; incorrect implementation of Directive 2009/54/EC; consumer protection; natural mineral waters; spring waters; name of the spring